

Gemeenteraad (Het Debat en Het Besluit) GHG

Raadsvoorstel

Zaaknummer: 2025-0107730

Vergadering van 27 november
2025

Gemeente Hardinxveld-Giessendam - Hardinxveld-Giessendam

Auteur: Gerard de Jong

Portefeuillehouder: Jan Nederveen

Oprichting Smart Delta en Partners B.V.

Voorgesteld besluit

1. Geen wensen en bedenkingen in te dienen die de oprichting van Smart Delta en Partners B.V. en de deelname hierin als aandeelhouder belemmeren.

Inhoud

Inleiding

De aanleiding van Smart Delta en Partners B.V.

Economische thema's zoals innovatiebevordering, arbeidsmarktaanpak, clustervorming, beschikbaarheid en bereikbaarheid van werklocaties kunnen alleen gemeentegrens overstijgend en in samenwerking met bedrijfsleven en partijen in het human capital domein/onderwijs effectief worden opgepakt. Belangrijker nog: een aanzienlijk deel van het bedrijfsleven kijkt minimaal op de schaal van de Drechtsteden naar deze vraagstukken. De samenwerking met bedrijfsleven en onderwijs is dus cruciaal.

In het ruimtelijk-economische domein hebben we ons via de Smart Delta Drechtsteden in de afgelopen jaren op een aantal manieren weten te organiseren voor de uitvoering. Denk hierbij aan de activiteiten van ROM-D, die zich richt met name op gebiedsgerichte (her)ontwikkeling van werklocaties binnen de gemeenten. Daarnaast zijn de krachten gebundeld door inzet op acquisitie (vanaf 2013) en de economische promotie van de regio via DEAL Drechtsteden. Ook haken we aan bij de Zuid-Hollandse ontwikkelingsmaatschappij Innovation Quarter (IQ), opgericht voor het versterken van de economische ontwikkeling van Zuid-Holland als geheel, waaronder de Drechtsteden.

In toenemende mate ontstaat het besef dat economische groei van de regio nog meer versterkt kan worden wanneer onderwijs, bedrijfsleven en overheid vanuit intrinsieke motivatie met elkaar optrekken vanuit een gedeelde agenda voor de regio en zich daar ook aan committeren. Die samenwerking kan op alle niveaus plaatsvinden: van samenwerking op het gebied van stroomzekerheid (netcongestie) tot de vorming van een visie op de economische ontwikkeling van de Drechtsteden aansluitend op de kansen die zich voor onze (maritieme) bedrijfsclusters vanuit verschillende nationale- en Europese programma's voor financiering.

Nieuwe opgaven vragen om een nieuwe inzet

Het is geen verrassing als we stellen dat de economische opgaven verschillen van die van een aantal jaar geleden. Een aantal jaar geleden was de grootste opgave voor de regio om meer bedrijven en investeringen naar de regio te halen. Dat was voor de regio destijds aanleiding om met elkaar acquisitiecapaciteit te bundelen en een specifieke organisatie met armslag op te richten, de Stichting DEAL!. Op dit moment is de ruimte schaars en dient er – in het belang van clustervorming – veel

gericht gekeken te worden naar toevoeging van bedrijven en investeringen die voor de Drechtsteden van meerwaarde zijn. Dat vraagt een meer kwalitatieve benadering, waarbij de inzet is om bestaande clusters te versterken en daarmee onze economie robuuster maken. Maar ook het gegeven dat de arbeidsmarkt op dit moment heel anders is dan die van 10 jaar geleden, met een groot tekort aan goed opgeleid personeel voor sectoren als techniek en de zorg.

Dit gegeven en het feit dat DEAL Drechtsteden zich heeft ontwikkeld tot een ondernemende organisatie met een breed dienstverleningsaanbod die verder reikt dan alleen die van de overheden en de Smart Delta regio, is besloten om de organisatie op afstand te plaatsen van de gemeenten. Deze organisatie gaat zelfstandig (commercieel) verder, zonder basisfinanciering vanuit de gemeenten. Het laat daarmee zien dat wanneer organisaties hun doel hebben behaald, het goed is om niet vast te blijven houden aan een eerder gekozen organisatie of structuur. Meer duiding ten aanzien van de noodzaak en uitleg over het deelnemersveld treft u aan in Bijlage 1 (Businesscase).

Beoogd effect

Smart Delta en Partners B.V. heeft als taak om samenwerking tussen ondernemers, onderwijs en overheid te faciliteren. Dit met als doel te komen tot gezamenlijke projecten en/of programma's die zorgen voor continuïteit en groei van de economie van onze regio.

Argumenten

1.1 De oprichting van de B.V. draagt bij aan de coördinatie en integraliteit in de uitvoering

Er is meer behoefte aan een actieve faciliterende rol van de overheid in het regionaal netwerk en het verder brengen van projecten met een maatschappelijk belang. In de uitvoering zien we daarin een rol voor ons als regionaal samenwerkende gemeenten weggelegd, maar dan wel vraaggericht. Niet door verantwoordelijkheden van bedrijfsleven en onderwijs over te nemen, maar wel door de partijen (met name het MKB) te ontlasten met activiteiten als strategisch accountmanagement, het versnellen en opschalen van projecten en het toeleiden naar nationale en Europese programma's en subsidies. Bijvoorbeeld door het voeren van het penvoerderschap. Een voorbeeld hiervan is het verstevigen van de lopende Refit Alliantie, waar een groot aantal bedrijven uit de regionale maritieme industrie aan verbonden zijn (en zich richten op het verduurzamen van de binnenvaart). Ondanks dat het commitment van alle bedrijven essentieel is, is trekkerschap gemeenschappelijk georganiseerd via de nieuwe B.V. wenselijk.

1.2 Door het oprichten van een B.V. kan adequater ingespeeld worden op ontwikkelingen

Een kleine en wendbare B.V. kan sneller inspelen op ontwikkelingen in de markt en op nieuwe vraagstukken. Deze B.V. kan namelijk haar strategie en bedrijfsvoering snel bijstellen, vanzelfsprekend in samenwerking en afstemming met de aandeelhouders.

1.3 De oprichting van een B.V. leidt tot een heldere splitsing tussen beleidstaken en uitvoering

Met het oprichten van een B.V. wordt er een splitsing gemaakt tussen overheidstaken (beleidstaken, ruimtelijk-planologische procedures en ruimtelijke toedelingsvragen) en de regionale uitvoering van concrete projecten via de B.V. met onderwijs en bedrijfsleven.

1.4 Bij een overheids-B.V. kunnen gemeenten sturing houden op de organisatiestrategie

De gemeenten kunnen via het aandeelhouderschap rechtstreeks invloed uitoefenen op de strategie van de organisatie. Dit voorkomt verwatering van de inzet van de organisatie. Hierin worden uiteraard ook onze partners uit bedrijfsleven en onderwijs betrokken.

Kanttekeningen

1.1 Mogelijk participeren niet alle Drechtstedengemeenten

Indien een gemeente besluit niet (direct) te participeren in Smart Delta en Partners B.V. participeren niet alle Drechtstedengemeenten in de B.V. Met deelname van de overige gemeenten is er echter nog steeds voldoende (inhoudelijke en financiële) basis om een start te maken en/of te blijven werken. Bedrijven en instellingen die gevestigd zijn binnen de gemeentegrenzen van een niet-participerende gemeente maar wel toegevoegde waarde hebben voor regionale projecten/

programma's worden niet uitgesloten van samenwerking. Een gemeente die niet participeert, heeft echter geen invloed op de strategie van de organisatie en daarmee op de projecten en activiteiten die worden uitgevoerd.

Financiële informatie

Het financiële deel van Smart Delta en Partners B.V. bestaat uit drie onderdelen:

1. **Oprichting:** na de wensen en bedenkingenprocedure vindt de oprichting van Smart Delta en Partners B.V. plaats. De gemeenten leggen het symbolische bedrag van 1 euro in als aandeelhouder. De B.V. is een vehicle om de samenwerking te coördineren. Het is niet de bedoeling dat de B.V. zelf investeringen of participaties (met risico's) doet. Dit wordt statutair uitgesloten. Het wordt een zuivere exploitatie BV, waarbij de middelen jaarlijks met een opdracht vanuit de gemeenten (de eigenaren) wordt ingebracht. Een kapitaalinjectie is daarom niet noodzakelijk: een symbolisch bedrag als (start)bijdrage volstaat.
2. **Exploitatie:** De exploitatie van Smart Delta en Partners B.V. betreft een kleine exploitatie (bestaande uit een directeur, strategisch accountmanagement en ondersteuning). De exploitatie wordt gedekt vanuit de middelen regionale begroting Werken en Economie van Smart Delta Drechtsteden. Hieraan leveren gemeenten jaarlijks al een bijdrage aan op basis van inwoneraantal. Het betreft dus een herschikking van bestaande middelen, waarbij rekening is gehouden met de ombuigingsopgave van 15-20% voor de gehele Smart Delta. Een deel van de totale Smart Delta begroting wordt voor de uitvoering jaarlijks via één opdracht op basis van een meerjarenplan- en begroting van de B.V. verstrekt. Hierdoor worden middelen efficiënter en met meer impact besteed. De exploitatie is hiermee voor de gemeente budgettair neutraal. Er wordt een aandeelhoudersovereenkomst aangegaan om de afspraken over de inbreng van de jaarlijkse exploitatiebijdragen vast te leggen.
3. **Projectfinanciering:** naast bovengenoemde exploitatiebijdrage kunnen gemeenten besluiten om bij te dragen aan op te starten projecten. Dit gebeurt door middel van projectfinanciering. Afspraken hierover worden vooraf vastgelegd in separate dienstverleningsovereenkomsten op basis van een activiteiten- project- of programmaplan. Besluitvorming over de dekking van de financiering is hier een onderdeel van. Op dit moment is dat niet aan de orde voor Hardinxveld-Giessendam.

Participatie

Bij het ontwikkelen van de businesscase is met veel partners binnen het triple helix netwerk gesproken, waaronder de Federatie en Werkgevers Drechtsteden, onderwijspartijen en de provincie Zuid-Holland. Ook hebben we lokaal in de Stuurgroep Economische Visie met onze ondernemers gesproken over voorliggend voorstel. Daar is positief op gereageerd én tegelijkertijd een aandachtspunt meegegeven. Er moet voorkomen worden dat de B.V. teveel vanuit het perspectief van de overheid wordt aangestuurd, waardoor het ondernemersperspectief en -initiatief, bijvoorbeeld bij de innovatietafels uit het oog wordt verloren.

Dit is een terecht aandachtspunt, maar we hebben de overtuiging dat door middel van de statuten (bijlage 2) en beoogde werkwijze conform de businesscase dit risico minimaal zal zijn. Ook een organisatie die alleen overheidsdeelnemers kent, kan nog steeds met een duidelijke opdracht en focus dienstbaar zijn aan de uitvoering van de triple helix agenda.

Communicatie

De betrokken partijen worden geïnformeerd over de lokale besluitvorming.

Vervolg

Na behandeling in de gemeenteraden worden eventuele wensen en bedenkingen verwerkt. Indien dit leidt tot (fundamentele) aanpassingen dan zal het proces opnieuw uitgelijnd worden, inclusief eventuele aangepaste besluitvorming.

Vervolgens vinden de praktische handelingen plaats tot oprichting (zoals inschrijving in de KvK). Als er geen fundamentele aanpassingen nodig zijn is de B.V. naar verwachting per januari 2026 operationeel.

Openbaar

Ja

Bijlagen

1. Bijlage 1 - Businesscase uitvoeringsconstellatie economisch domein
2. Bijlage 2 - Oprichting Smart Delta & Partners BV